

Milí žiaci, dnes nás čaká opakovanie učiva o jednoduchej vete /dvojčlenná veta/. Napíšte si poznámky a vypracujte otázky.

Vety podľa **členitosti** delíme na:

- **jednočlenné**
- **dvojčlenné**

DVOJČLENNÁ VETA

- má **jadro** rozčlenené na **podmet** a **prísudok**
- **podmet a prísudok** tvoria prísudzovací sklad → *Otec pracuje. Eva spieva.*

Veta, ktorá má **1 prísudzovací sklad** sa volá **jednoduchá**.

PODMET

- je to **hlavný vetný člen**, je to pôvodca deja
- na podmet sa pýtame: KTO? ČO?
- je vždy v NOMINATÍVE
- väčšinou je to **podstatné meno**, ale nie vždy (aj prídavné meno, neurčitok, zámeno, číslovka)
- môže byť **vyjadrený** /*Peter píše.*/ alebo **nevyjadrený** /*Píše úlohu.* – (*On*) *píše úlohu.*/

PRÍSUDOK

- Je to **hlavný vetný člen**, ktorý vyjadruje činnosť, ktorú vykonáva podmet, vlastnosť, ktorej nositeľom je podmet alebo stav, v ktorom podmet je.
- Otázky: ČO ROBÍ podmet? Čo sa s ním deje? Akú má vlastnosť?

Prísudok delíme na:

1. slovesný – vyjadruje sa určitým slovesným tvarom:

- a) vyjadrený plnovýznamovým slovesom, napr. *Brat **číta** detektívku.*
- b) vyjadrený neplnovýznamovým slovesom + plnovýznamovým slovesom, napr. *Na klzisku **sa mohli korčuľovať** aj dospelí.*

2. slovesno-menný – vyjadruje sa slovesom BYŤ + podstatné meno, prídavné meno, zámeno, príslovka, číslovka, napr. *Koláč **je výborný**.*

Prísudzovací sklad

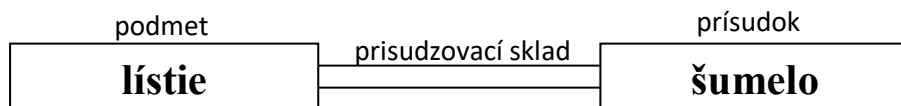
- vety sa skladajú z vetných členov
- vetné členy spojením vytvárajú **sklady**
- **PODMET A PRÍSUDOK TVORIA PRÍSUDZOVACÍ SKLAD**
- podmet a prísudok **sa zhodujú v osobe, čísle a rode** - osoba, číslo a rod sú teda v podmete a prísudku rovnaké - medzi podmetom a prísudkom je ZHODA, napr. *Sestra spieva.*

Určovanie podmetu a prísudku vo vete – prísudzovací sklad:

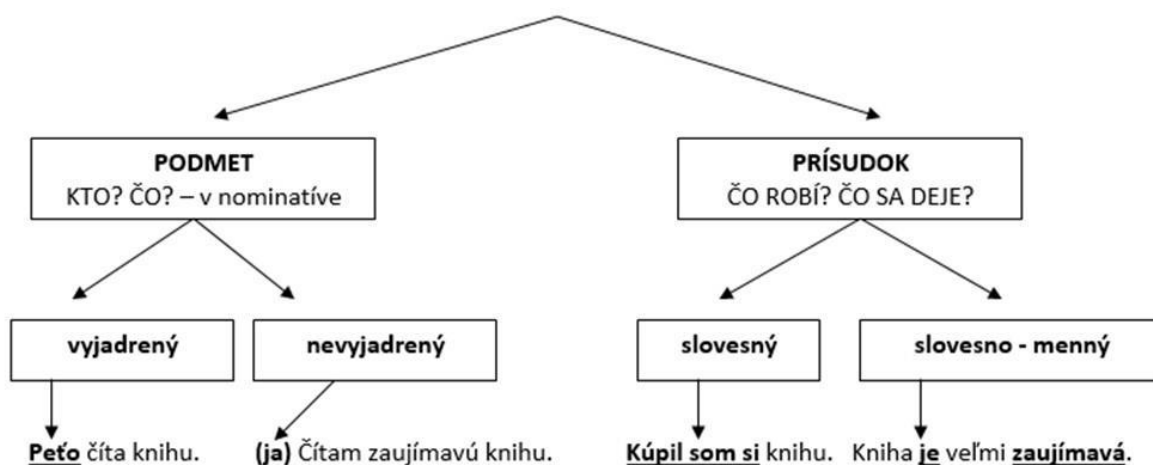
Určíme podmet a prísudok vo vete: *Zelené lístie ticho šumelo.*

Kto, čo šumelo? – lístie (vyjadrený podmet)

Čo robilo lístie? – šumelo (prísudok slovesný)

PRISUDZOVACÍ SKLAD

Úloha č. 1:

Urč podmet a prísudok a vypíš prísudzovací sklad, vpiš ich do tabuľky.

- Počas hodiny mu zazvonil telefón.
- Hlavný priniesol vysoký účet.
- Traja z nich včera neprišli.
- Všetci sme sa tešili z výhry.
- Neprišiel načas do školy.

	podmet	prísudok	prísudzovací sklad
1.	telefón	zazvonil	Telefón zazvonil.
2.			
3.			
4.			
5.			

LITERATÚRA

Fantasy literatúra: Igor Molitor, Muška Molitorová - Dievčatko z krajiny drakov

Prečítaj si ukážku na strane 100 až 104.